

**Роман ПІЛАТ**

аспірант освітньо-наукової програми «Публічне управління  
та адміністрування», ЗУНУ  
(науковий керівник: кандидат економічних наук, доцент  
кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу  
ЗУНУ Овсянюк-Бердадіна О.Ф.)

**ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ МІЖНАРОДНИМ  
МІЖМУНІЦИПАЛЬНИМ СПІВРОБІТНИЦТВОМ У КОНТЕКСТІ  
ПІСЛЯВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД  
УКРАЇНИ**

Післявоєнне відновлення територіальних громад України є складним процесом, який вимагає формування абсолютно нових підходів державного управління, стратегічним інструментом реалізації якого сьогодні є міжнародне міжмуніципальне співробітництво. Міжнародне міжмуніципальне співробітництво – форма партнерства між муніципалітетами різних держав, яка базується не лише на спільних проєктах, взаємному обміні досвідом, інтеграції зовнішніх ресурсів, але й на передачі ефективного управлінського досвіду.

В період війни міжнародна співпраця між українськими та європейськими муніципалітетами значно покращила рівень місцевого управління, забезпечивши доступ до професійних мереж, експертиз та управлінських інструментів, що мало позитивний вплив на адаптаційні процеси до нових умов розвитку. Сьогодні міжмуніципальне співробітництво має реальний вплив у сферах державного управління та стратегічного планування в Україні, оскільки європейські муніципалітети виступають як рівноправні партнери у спільному процесі трансформації публічного управління відповідно до європейських стандартів [1].

Відповідно до даних Звіту програми U-LEAD «Rebuilding Ukraine through Partnerships with EU Municipalities» протягом 2022-2024

років понад сто українських громад розпочали партнерства з муніципалітетами Польщі, Німеччини, Чехії, Швеції, Данії та інших держав. Саме такі партнерства забезпечили можливість реалізувати під час війни в Україні проєкти у сферах відновлення критичної інфраструктури, гуманітарної допомоги, модернізації комунальних систем, розвитку цифрових сервісів та електронного врядування [2]. На сучасному етапі налагодження міжмуніципального співробітництва не обмежується вузькотехнічними задачами вирішення нагальних потреб. Дане партнерство сприяє формуванню нової культури стратегічного управління в громадах, яке орієнтоване на європейські стандарти та відкриває більші можливості для реалізації довгострокових програм відновлення із інтеграцією усіх можливих інструментів ЄС.

Повоєнна відбудова територіальних громад України безпосередньо залежить від організації публічного управління, яке буде мати в основі зміцнення інституційного потенціалу щодо прозорості, стратегічного управління та політики управління людськими ресурсами. У даному контексті, міжнародні муніципальні партнерства виступають як ключовий інструмент поширення найкращих європейських стандартів, які в своїй основі мають впровадження інновацій та допомогу муніципалітетам знаходити баланс між терміновими потребами відбудови та стратегічним плануванням [3].

Незважаючи на значні успіхи міжнародного міжмуніципального співробітництва під час війни, в публічному управлінні існує ряд системних бар'єрів, які потрібно подолати задля забезпечення швидкої відбудови країни та її інтеграції у європейський простір. Сьогодні значна частина українських громад не має належних управлінських інструментів для ефективної участі у міжнародних програмах, що значно обмежує їхню конкурентоздатність у залученні грантів та інвестицій. До них варто віднести: недосконала

нормативно-правова база, слабкий рівень проєктного менеджменту, недостатність кваліфікованих кадрів, а також мовні та бюрократичні бар'єри [1]. Подолання цих недоліків є можливим лише за умови формування загальнодержавної політики, яка буде орієнтована на стандартизацію підходів до управління партнерствами на міжнародному рівні, розвиток національної платформи муніципальної міжнародної взаємодії та розвиток системи навчання кадрів місцевого самоврядування.

Варто відмітити, що сучасне публічне управління міжнародним міжмуніципальним співробітництвом в Україні поступово виходить за межі адміністративного управління та стає стратегічною основою для налагодження перспективного партнерства, впровадження ефективних інновацій та інтеграції міжнародної демократичної практики управління. Постійна інтеграція міжнародної співпраці в національні стратегії відновлення, формування платформ сталого партнерства та розвиток потенціалу місцевого самоврядування є основними напрямками розвитку стійких, відкритих та соціально орієнтованих українських громад у повоєнну епоху.

Отже, публічне управління міжнародним міжмуніципальним співробітництвом є стратегічно важливим інструментом післявоєнного відновлення територіальних громад України. Від ефективності інтеграції міжнародної практики місцевими органами влади щодо залучення партнерів та побудови внутрішніх управлінських механізмів, залежатиме успіх країни у довгостроковій перспективі. В період війни міжнародні муніципальні партнерства довели свою здатність бути рушійною силою відновлення, але їхній потенціал в повній мірі буде реалізовано лише коли вони будуть інституціоналізованим та системним елементом сучасної моделі публічного управління в Україні.

**Список використаних джерел:**

1. Brovdiy D. Strengthening Cooperation Between Local Governments in Ukraine: Challenges and Opportunities for Post-War Recovery. Washington, DC: The German Marshall Fund of the United States, 2025. 28 p. URL: <https://www.gmfus.org/sites/default/files/2025-06/Brovdiy%20-%20Ukraine%20local%20government%20-%20paper.pdf> (дата звернення: 19.11.2025)
2. Rebuilding Ukraine through Partnerships with EU Municipalities : project report. Kyiv : U-LEAD with Europe Programme, 2024. 42 p. URL: <https://www.u-lead.org.ua/en/news/642> (дата звернення: 19.11.2025)
3. Taran S. Local Governments in Ukraine's Recovery : analytical report. Brussels : Council of European Municipalities and Regions (CEMR), 2025. 24 p. URL: <https://ccre-cemr.org/projects-programmes/bridges-of-trust/local-governments-in-ukraines-recovery> (дата звернення: 19.11.2025)